

PŘEHLED JUDIKATURY z oblasti školství

Úvod	13
Seznam zkratk	14
Část I. Obecná východiska	15
Oddíl 1.1 Právo na vzdělání	15
A. Základní předpoklady práva na vzdělání	15
1. Právo na bezplatné vzdělání (základní a střední školy)	15
2. Zpoplatnění školní docházky do jiné než „místně příslušné“ školy	17
3. Právo na bezplatné vzdělání (vyšší odborné školy)	19
4. Právo na bezplatné poskytování učebních potřeb	20
5. Právo na vzdělání na vysoké škole	22
6. Zajištění objektivitu vzdělávání (výuky)	23
7. Právo dítěte na docházku do předškolního zařízení	30
8. Implementace práva na vzdělání do jednotlivých právních předpisů	30
B. Omezení práva na vzdělání	30
9. Míra regulace práva na vzdělání	30
10. Diskriminace z důvodu rasy I.	30
11. Diskriminace z důvodu rasy II.	36
12. Slučování škol	38
13. Disciplinární opatření za nedodržení vnitřních předpisů	38
14. Jazykový režim vyučování	38
15. Povinnost účastnit se školního průvodu v rozporu s vlastním přesvědčením	39
16. Omezení práva na vzdělání v důsledku nevydání povolení k setrvání na vlastním pozemku	41
Oddíl 1.2 K některým specifickým institutům z oblasti školství	43
A. Obecně	43
17. K výuce sexuální výchovy	43
18. K tělesným trestům ve školství ..	43
B. Výuka náboženství	43
19. Pluralismus ve výuce náboženství I.	43
20. Pluralismus ve výuce náboženství II.	44
21. Svoboda výkonu náboženství (oprávnění církví k výuce)	44
22. Nošení náboženských symbolů ve vzdělávacích institucích	47
C. Školné	56
23. Právní povaha školného	56
24. Daňové zvýhodnění zaplaceného školného I.	56
25. Daňové zvýhodnění zaplaceného školného II.	56
26. Smluvní pokuta za předčasné ukončení studia	57
27. Platba školného po zanechání studia	62
Oddíl 1.3 Vzdělání (kvalifikace) jako podmínka výkonu některých práv a povinností	63
A. Obecně	63
28. Omezení práva na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu	63
29. Diskriminace na základě vzdělání při zápisu do seznamu vedeného profesní komorou	66
30. Vzdělání nezbytné pro zastupování v řízení před soudem	69
B. Jednotlivé profese	69
31. Výkon pedagogické činnosti	69
32. Lékaři I.	72
33. Lékaři II.	74
34. Advokátní koncipienti	76
35. Soudní znalci	77
36. Oprávnění k ověřování výsledků zeměměřických činností I.	78
37. Oprávnění k ověřování výsledků zeměměřických činností II.	79

Oddíl 1.4 Výkon státní správy a samosprávy v oblasti školství	82	55. Právní subjektivita soukromé mateřské školy	106
38. Stanovení „místně příslušné školy“ vyhláškou obce	82	56. Rozhodnutí o zařazení dítěte do předškolního zařízení	107
39. Usnesení zastupitelstva obce o sloučení základních škol	82	57. Špatné zacházení se žáky mateřské školy	108
40. Pozastavení výkonu usnesení zastupitelstva městské části hlavního města Prahy v oblasti školství	82	B. Základní školy	108
41. Financování nákladů na provoz základní školy	85	58. Neplatnost odvolání z funkce ředitele základní školy	108
42. Svobodný přístup k informacím o financování výstavby budovy základní školy	85	59. Právní povaha rozhodnutí o odvolání ředitele základní školy	108
43. Omezení v okolí školských zařízení (provozování výherních hracích přístrojů)	86	60. Ředitel základní školy měnící dobu trvání pracovního poměru sobě samému jakožto učitelé těžce školy	108
44. Oprávnění jmenovat a odvolávat ředitele škol zřizovaných ministerstvem	88	61. Udělení výjimky ze stanoveného počtu žáků	111
45. Odvolání ředitele školské právnické osoby	91	62. Ke slučování základních škol	114
46. Právní nástupnictví školských úřadů	93	63. Svobodný přístup k informacím o financování výstavby budovy základní školy	122
47. Právní povaha aktů zařazení do sítě škol a vyřazení z této sítě	96	64. Náklady na provoz základní školy	122
48. Odůvodnění vyřazení ze sítě škol	97	65. Umístění do speciální základní školy z důvodu rasy	124
49. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol I.	99	66. Doporučení školského poradenského zařízení k zařazení žáka do některé formy speciálního vzdělávání	125
50. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol II.	99	C. Střední školy	126
51. Podmínky pro zařazení soukromé školy do sítě škol	101	67. Finanční zabezpečení středních odborných učilišť	126
52. Pravomoc České školní inspekce ve věci ukončení provozu základní školy a předškolního zařízení	105	68. Poskytování dotací soukromým středním školám	129
53. Inspekční zpráva České školní inspekce	105	69. Srovnání výuky na gymnáziu a střední odborné škole	132
Část II. K jednotlivým součástem vzdělávací soustavy	106	70. Rozhodnutí ředitele střední školy o žádosti o opakování ročníku	133
Oddíl 2.1 Jednotlivé druhy „regionálních“ škol	106	71. Závazek žáka středního odborného učiliště uhradit náklady související s výchovou a výukou v učebním oboru	135
A. Mateřské školy	106	72. Přijetí úplatku v souvislosti s přijímacími zkouškami na střední školu	140
54. Právo dítěte na docházku do předškolního zařízení	106	73. Rozhovor konaný místo přijímací zkoušky z českého jazyka	140
		74. Rozhodnutí o nepřijetí ke studiu na osmileté gymnázium	142

75. Právní povaha školného	146
76. Dohoda o podmínkách studia na soukromé střední škole	147
77. Příspěvek na úhradu nákladů spojených s péčí o děti a mládež ve školách s celodenní výchovou a internátních školách	147
D. Vyšší odborné školy	148
78. Postavení v rámci vzdělávací soustavy	148
79. Platba školného po zanechání studia na vyšší odborné škole	151
80. Rozhodnutí ředitele o opětovném opakování ročníku	152
Oddíl 2.2 Vysoké školy	154
A. K výuce na vysokých školách	154
81. Svoboda projevu v univerzitním prostředí	154
82. Objektivita výuky na vysoké škole	156
83. Význam vysokého školství v rámci vzdělávací soustavy I.	156
84. Význam vysokého školství v rámci vzdělávací soustavy II.	156
85. K uskutečňování praktické výuky	157
86. K pojmu absolvent vysoké školy	159
87. Vzdání se vysokoškolského titulu	159
88. Svoboda nošení oděvu na vysokých školách	161
89. Stanovení poplatku za studium	161
90. Oprávnění děkana jednat při stanovení poplatku jménem vysoké školy	163
91. Odůvodnění rozhodnutí o stanovení poplatků za studium	163
92. Prominutí poplatků za studium	166
B. Úchazeči o studium	170
93. Stanovení kritérií pro přijetí ke studiu na vysokou školu	170
94. Opakované prověřování způsobilosti ke studiu rektorem školy	170
95. Náležitosti rozhodnutí o nepřijetí ke studiu na vysokou školu	173
96. Právo nahlížet do materiálů souvisejících s přijímacím řízením	178
C. Akademičtí pracovníci	180
97. Ochrana osobnosti akademického pracovníka	180
98. K odměňování akademických pracovníků	182
99. Specifika pracovního poměru akademických pracovníků	183
100. Konkurz na místo akademického pracovníka	185
101. Vázanost pracovního poměru akademického pracovníka na vedlejší pracovní poměr	187
102. Zrušení katedry a obměna pedagogického sboru	188
103. Právní status akademických pracovníků vojenských vysokých škol	191
104. Rozhodnutí vědecké rady v habilitačním řízení	194
105. Náležitosti rozhodnutí vědecké rady a řízení před ní	194
106. Usnesení vlády ke kontrasignaci rozhodnutí prezidenta republiky o jmenování profesorem	195
107. Udělování vědeckých hodností (řízení neskončená do 1. 1. 2002)	195
D. Majetek vysokých škol	197
108. Přečhod majetku do vlastnictví vysoké školy	197
Oddíl 2.3 Výkon ústavní nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních	200
109. Umísťování dětí do „smluvních rodin“	200
110. K souběžnému výkonu ochranné a ústavní výchovy	206
111. Stanovení výše příspěvku na úhradu péče poskytované dětem a nezaopatřeným osobám v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy I.	207

112. Stanovení výše příspěvku na úhradu péče poskytované dětem a nezaopatřených osobám v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy II.	210
113. Prominutí nebo snížení příspěvku na úhradu péče poskytované dětem a nezaopatřeným osobám v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy	213
114. Rozhodnutí ředitele diagnostického ústavu o přemístění dítěte	213
Oddíl 2.4 Získávání a zdokonalování způsobilosti k řízení motorových vozidel (autoškoly)	216
115. Odpovědnost autoškoly za způsobenou škodu	216
116. Absolvování výcviku v autoškole v době výkonu trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel	218
Část III. Školství v souvislostech mezinárodního práva	219
Oddíl 3.1 Obecně	219
117. Aplikace práva Společenství v oblasti vzdělávání	219
118. Aplikace Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod v oblasti vzdělávání I.	219
119. Aplikace Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod v oblasti vzdělávání II.	219
Oddíl 3.2 Volný pohyb osob a služeb v oblasti školství	222
A. Volný pohyb pracovníků	222
120. Akademičtí pracovníci I.	222
121. Akademičtí pracovníci II.	225
122. Pobyt za účelem získání vzdělání	227
B. Volný pohyb služeb	232
123. Poskytování služeb podmíněných odbornou kvalifikací	232
124. Daňové zvýhodnění školného za navštěvování soukromé školy v jiném členském státě I.	232
125. Daňové zvýhodnění školného za navštěvování soukromé školy v jiném členském státě II.	238
Oddíl 3.3 Vzájemné uznávání vzdělání (kvalifikace)	246
A. Vzájemné uznávání vzdělání obecně	246
126. Rovné zacházení s absolventy středních škol v jednotlivých členských státech EU	246
127. Vzájemné uznávání vysokoškolských diplomů	248
128. Poskytování služeb podmíněných odbornou kvalifikací	251
B. Jednotlivé profese	251
129. Patentoví zástupci	251
130. Advokátní koncipienti	254
131. Zubní lékaři	254
132. „Soukromí detektivové“	255
Část IV. Školství v souvislostech k některým právním odvětvím	259
Oddíl 4.1 Trestní právo	259
133. Neoprávněné užívání akademického titulu (správní trestání)	259
134. Ublížení na cti ve výuce (správní trestání)	260
135. Šíření poplašné zprávy (telefonát o umístění bomby ve škole)	265
136. Obecné ohrožení (zanedbání pedagogického dozoru při výuce plavání)	266
137. Padělání veřejné listiny (vysokoškolský diplom)	266
138. Padělání veřejné listiny (kopie vysokoškolského diplomu)	267
139. Opuštění dítěte (ponechání dítěte v mateřské škole)	267
140. Trest zákazu činnosti (výkon učitelské činnosti ve všech školách)	267

141. Zneužití pravomoci veřejného činitele (ředitel střední školy) . . .	268
142. Zneužití pravomoci veřejného činitele (ředitel základní školy) . . .	268
143. Přijetí úplatku v souvislosti s přijímacím řízením na střední školu	269
144. Maření úředního rozhodnutí (absolvování výcviku v autoškole v době výkonu trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel)	269
145. K tělesným trestům ve školství I.	274
146. K tělesným trestům ve školství II.	274
Oddíl 4.2 Pracovní právo	276
A. Pracovní poměr	276
147. Změna délky pracovního poměru akademických pracovníků	276
148. Stanovení míry vyučovací povinnosti učitelů	276
149. Opakované prodloužení pracovního poměru sjednaného na dobu určitou u akademických pracovníků	279
150. Výpověď pro nesplnění předpokladů pro výkon práce akademického pracovníka	280
151. Výpověď pro nesplnění předpokladů pro výkon práce lékaře I.	280
152. Výpověď pro nesplnění předpokladů pro výkon práce lékaře II.	281
153. Zaviněné porušení pracovní kázně	281
154. Posuzování nadbytečnosti zaměstnance ve školství (vychovatelka školní družiny)	283
155. Nadbytečnost zaměstnance (zástupce ředitele školy)	287
156. Posuzování nadbytečnosti učitele	290
157. Skončení pracovního poměru v důsledku organizačních změn ve školství	293
158. Zrušení části zaměstnavatele (zrušení katedry)	293
159. Odvolání z funkce školního inspektora	294
160. Neplatnost odvolání z funkce ředitele základní školy	298
161. Právní režim odvolání ředitele školské právnické osoby	299
162. Ředitel základní školy měnící dobu trvání pracovního poměru sobě samému jakožto učitelí téže školy	299
163. Vázanost pracovního poměru akademického pracovníka na vedlejší pracovní poměr	300
164. Právní status akademických pracovníků vojenských vysokých škol	300
B. Výkon práva na stávku v oblasti školství	300
165. Ke způsobu výkonu práva na stávku ve školách	300
166. Stávka za odstoupení ředitele školy	304
C. Zaměstnanost	308
167. Nárok na „čekací příspěvek“	308
168. Školní docházka dětí jako důvod odmítnutí vhodného zaměstnání	308
D. Zvyšování vzdělání (kvalifikace) zaměstnanců	311
169. Dohoda o zvýšení kvalifikace zaměstnance I.	311
170. Dohoda o zvýšení kvalifikace zaměstnance II.	312
171. K pojmu „kvalifikace zaměstnance“	317
172. Dohoda o náhradě nákladů vynaložených na výchovu v učebním oboru	317
E. Ostatní	319
173. Odpovědnost za škodu při pracovních úrazech (úraz žáka školy)	319
174. Oprávnění jmenovat a odvolávat ředitele škol zřizovaných ministerstvem	320

Oddíl 4.3 Právo sociálního zabezpečení	321
A. Důchodové pojištění	321
175. Zhodnocení doby studia pro účely důchodového pojištění (mimosoudní rehabilitace) I.	321
176. Zhodnocení doby studia pro účely důchodového pojištění (mimosoudní rehabilitace) II.	322
177. Zhodnocení doby studia pro účely důchodového pojištění (studium v zahraničí) I.	322
178. Zhodnocení doby studia pro účely důchodového pojištění (studium v zahraničí) II.	331
179. Zhodnocení doby studia pro účely důchodového pojištění (studium po skončení povinné školní docházky)	334
180. Podmínka výkonu práce v pracovním poměru na dobu určitou pro účely důchodového pojištění (změna pracovního poměru ředitele školy sobě samému)	340
181. Skutečnosti rozhodné pro trvání nároku na dávku důchodového pojištění (ukončení studia na vysoké škole a následné studium na jazykové škole)	340
B. Státní sociální podpora	342
182. Návštěva mateřské školy jako podmínka pro získání rodičovského příspěvku	342
Oddíl 4.4 Rodinné právo	343
A. Úprava styku rodičů s nezletilým dítětem	343
183. Vliv školní docházky na úpravu styku rodičů s dítětem	343
184. Role otce při plnění školních povinností dítěte	345
B. Vyživovací povinnost	349
185. Stanovení výživného povinnému rodiči (studentovi vysoké školy) .	349
186. Studium jako podmínka pro trvání vyživovací povinnosti rodičů I.	349
187. Studium jako podmínka pro trvání vyživovací povinnosti rodičů II.	349
188. Obnovení vyživovací povinnosti v důsledku pokračování ve studiu	351
Část V. Procesní část	355
Oddíl 5.1 Řízení před soudem	355
A. Soudní řízení správní (soudní přezkum)	355
189. Rozhodnutí o zařazení dítěte do předškolního zařízení	355
190. Rozhodnutí o odvolání ředitele základní školy	355
191. Rozhodnutí ředitele střední školy o žádosti o opakování ročníku	356
192. Rozhodnutí ředitele vyšší odborné školy o opětovném opakování ročníku	356
193. Rozhodnutí ředitelky soukromé střední školy o individuálním studijním plánu	357
194. Sdělení ředitele školy o hodnocení v příslušném školním roce (ochrana proti nečinnosti správního orgánu)	359
195. Rozhodnutí o „studijní rehabilitaci“ (ochrana proti nečinnosti správního orgánu)	363
196. Rozhodnutí České komise pro vědecké hodnosti	367
197. Rozhodnutí o povolení obnovy řízení ve věci stanovení výše příspěvku na úhradu péče poskytované dětem a nezaopatřeným osobám v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy	367
198. Usnesení zastupitelstva obce o sloučení základních škol	368
199. Inspekční zpráva České školní inspekce	368
200. Rozhodnutí vědecké rady ve věci habilitačního řízení	369
201. Aktivní legitimace k podání návrhu na přezkum rozhodnutí o jmenování docentem	371

202. Aktivní legitimace odborové organizace pracovníků ve školství k podání žaloby proti rozhodnutí o splnění škol	373
203. Procesní pravidla pro řízení o rozhodnutí o nepřijetí na vysokou školu jako podmínka soudního přezkumu	373
204. Rozhodnutí o nepřijetí ke studiu na osmileté gymnázium	373
205. Náležitosti rozhodnutí o nepřijetí ke studiu na vysokou školu	374
206. Stanovení poplatku za studium na vysoké škole	374
207. Rozhodnutí o prominutí poplatků za studium na vysoké škole	374
B. Řízení před Ústavním soudem	375
208. Přezkum sdělení ředitele školského zařízení k zařazení žáka do některé formy speciálního vzdělávání	375
209. Přezkum usnesení vlády ke kontrasignaci rozhodnutí prezidenta republiky o jmenování profesorem	375
C. Občanské soudní řízení	377
210. Naléhavý právní zájem na určení neplatnosti odvolání ředitele školské právnické osoby z funkce	377
211. Pasivní legitimace v řízení o návrhu na určení neplatnosti odvolání z funkce ředitele základní školy	381
212. Právní nástupnictví školských úřadů	385
213. Stanovení příspěvku na úhradu nákladů spojených s péčí o děti a mládež ve školách s celodenní výchovou a internátních školách	385
214. Návrh na nařízení předběžného opatření ve věci ukončení provozu základní školy a předškolního zařízení	387
D. Trestní řízení soudní	389
215. Výslech žáků mateřské školy před soudem	389
Oddíl 5.2 Správní řízení	393
216. Orgán příslušný k rozhodnutí o sankci za neoprávněné užívání akademického titulu	393
217. Opravný prostředek proti rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol	393
218. K aplikaci správního řádu v řízení v oblasti školství I.	394
219. K aplikaci správního řádu v řízení v oblasti školství II.	396
220. Náležitosti rozhodnutí vědecké rady a řízení před ní	397
221. Procesní pravidla pro řízení o rozhodnutí o nepřijetí na vysokou školu	399
222. Odůvodnění rozhodnutí o stanovení poplatků za studium	399
223. Povolení obnovy řízení ve věci stanovení výše příspěvku na úhradu péče poskytované dětem a nezaopatřeným osobám v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy	399
224. Projednatelnost disciplinárního přestupku	400
225. Sdělení ředitele školy o hodnocení v příslušném školním roce (ochrana proti nečinnosti správního orgánu)	401
226. Rozhodnutí o „studijní rehabilitaci“ (ochrana proti nečinnosti správního orgánu)	402
227. K zásadě dvojinstančnosti správního řízení (udělení výjimky ze stanoveného počtu žáků v základní škole)	402
228. Nicotnost rozhodnutí (o odvolání proti rozhodnutí ředitele diagnostického ústavu o přemístění dítěte)	403
229. Soudní přezkum klasifikace státní zkoušky (vědomostí studenta)	403

Přehled uveřejněných judikátů
podle právních předpisů 406

Věcný rejstřík 421